

خفتگان شهر افسوس

موجودات جهان آفرینش از انتم تا ستاره و از گاه تا کهکشان همگی تابع شرائط و قوانین معینی هستند که بدون آنها نمیتوانند موجودیت خود را حفظ کنند. و در صحنه پرغوغای طبیعت خود نمایی داشته باشند، چیزی که هست تشخیص کلی این قوانین کاری بسیار مشکل و دور از افق افکار مردم عادی بلکه بسیاری از دانشمندان است، تغییرات و تحولات بی‌شمار یکده. فرضیه‌ها و نظریه‌های علمی رخ داده و میدهد گواه قاطع و دلیل روشن این مطلب است.

معمولاً انسان وقتی زندگی خودش یا حیواناتی که با آنها سروکار دارد بطور مکرر در تحت یک سلسله شرائط بخصوصی ملاحظه کرد، و دید در صورت تحقق آن شرائط خودش یا فلان حیوان میتواند ادامه زندگی بدهد ولی در صورت فقدان آنها نگهداری از حیات ممکن نیست، حدس میزند و بصورت فرضیه میگوید انسانها و حیوانات در همه جا بکمک این شرائط میتوانند زندگی کنند و بدون آنها زندگی میسر نیست.

و بالاخره پس از آزمایشهای ممتد و بی‌پایان با سرار آنها همان فرضیه را بصورت يك اصل

مسلم و قانون علمی در میآورد و بعد از این کاملاً از او دفاع میکند.

فی‌المثل اصول سه گانه تنفس و خواب و خوراک را از اصول اولیه زندگی انسان و سایر جانداران بشمار میآورد و میگوید از نظر «زیست‌شناسی» زندگی آنها بدون این اصول غیر ممکن و محال است، چرا؟ برای اینکه در هر جا با انسانی یا حیوانی برخورد کرده‌است چنین بوده و دستگاہای تنفس و گوارش مثلاً شاهدهای زنده این اصول است، آنوقت از راه همین تجربه و آزمایش مقدار و حدود اصول فوق را نیز بدست میآورد که فاصله بین تنفس اگر بدو سه دقیقه مثلاً رسید خطر ناک است و اگر میان تنذیه پنج یا شش روز فاصله افتاد نیز خطر دارد، و خواب ۱۰ روزه را اصولاً باور نمیکند باز همه اینها چرا؟ برای اینکه هر جا دیده و هر اندازه آزمایش نموده ملاحظه نموده‌است

* افسوس (به ضم هزه) نام شهری است که در آسیای صغیر نزدیک دهنه رود کایستر بفاصله

۴۰ میل بطرف جنوب شرقی از میراث شهرهای ترکیه واقع است.

که فاصله دوسه دقیقه در تنفس و پنج یا شش روز، مثلاً در تغذیه منجر به خطر مرگ میشود، و آنگونه خوابهای طولی مدت را ندیده است.

ولی چیزیکه هست چون این جهان دنیای شگفتیهاست گاهی بنوادری برخورد میشود که گویا اصلا سیر این قوانین نیستند و از اینگونه تعلقات آزادند!

شگفتیهائی از جهان انسان و حیوان

برای اینکه کمی با عجایب عالم ما نرس شویم، و بتوانیم بعضی امور خارق عادت را باور داشته باشیم شگفتیهائی ذیل را از نظر میگذرانیم:

۱ - نسکیم، و هائیمنی انسانهائی که نزدیک قطب شمالی زندگی میکنند در زمسان غالباً شب و روز در خوابند و کمتر اتفاق میافتد که برای تغذیه از خواب بیدار شوند! (۱)

۲ - چندی پیش پرسشی از نشریه «المقتطف» پیرامون صحت خواب يك نفر زن که گفته میشده ۵۵۰۰ روز (بیش از ۱۵ سال) خوابیده است شده بود، در پاسخ نسبت باین مقدار خواب استبعاد شده بود ولی نوشته بودند که خود ماجوانی را که حدود یکماه خوابیده بود دیده ایم! و درباره بعضی هم خوانده ایم که تا حدود چهار ماه خوابیده اند (۲).

۳ - در هندوستان مراتضهائی هستند که در اثر تمرین میتوانند برای مدت نسبتاً زیادی تنفس نکنند اینها گاهی بوسیله پنبه راه تنفس را می بندند آنگاه در صندوقی که هیچ منفذ ندارد برای مدت ۱۰ دقیقه میخوابند، حتی يك نفر از آنها بنام (طهرابك) برای ۱۸ روز در شکم زمین استراحت کرد (۳) و اگر تمجب نکنید بعضی از آنها میتوانند در هوای آزاد تا مدت ۶ ماه بخوابند (۴).

۴ - سنجاب حیوانی است که در ایام تابستان هر دقیقه ای ۲۰۰ بار تنفس میکند اما همینکه فصل زمستان فرامیرسد بيك استراحت ممتدی که چند ماه طول میکشد دست میزند، و شماره تنفس او بطور عجیبی تنزل میکند که حتی گاهی در دو دقیقه یکبار نفس میکشد! این حیوان زبان بسته در این مدت هیچگونه احتیاجی بتغذیه ندارد بلکه با اصطلاح خود را میخورد! و سوخت مواد بدنش بمراتب فاحشی تنزل میکند بطوریکه احیاناً ۱۰۰ روز از این ایام استراحت

(۱) طنطاوی جزء ۱۲ ص ۶۶

۲ - تفسیر المنارج ۳ ص ۵۰

۳ - تفسیر طنطاوی ج ۹

۴ - طنطاوی

با یک روز عادی از نظر سوخت مساوی میشود. و قهر آحرارت غریزی هم بدرجات زیادی پائین میآید (۱).

این استراحت طولانی زمستانی اختصاص بسنجاب ندارد بلکه بیشتر حشرات و جانوران در اینجهت با او شریک هستند.

ملکه زنبوران کافره (۲) در پائیز می خوابد و این استراحت تا آخر زمستان طول میانجامد، وقتی بیدار می شود که همه همراهانش مرده اند، و باید بتخم گذاری مجدد شروع کند.

جانور بسیار کوچکی از نوع عنکبوت بنام «تاردی گرادا» یا جانور کندروه وجود دارد که میتواند سالها بدون تغذیه زندگی کند، نشوونمای این جانور در هوای مرطوب است، وقتی هوا خشک میشود او هم می خشکد، و کلیه حرکاتش بتدریج متوقف میگردد تا بصورت مرده ای در میآید؛ و سالها بهمین شکل باقی میماند؛ اما اگر همین حشره بصورت مرده را در آب بیندازند طولی نمیکشد که شروع بجنب و جوش نموده براه میافتد (۳).

بعضی از حلزونها نیز ممکن است چندین سال غذا نخورند و بصورت مرده درآیند سپس بوسیله تغذیه زندگی را از سر بگیرند (۴).

ماهیهائی که در حده قطب شمال زندگی میکنند، گاهی در مدت زیادی لای یخها میمانند و خشک میشوند و هر وقت یخها آب میشود، آنها هم بحال اول بر میگردند.

و همینطور در رود نیل ماهیهائی هستند که برای مدت طولانی لای خاکها بشکل مرده باقی میمانند و هنگامی که آب بآنها رسیده زندگی را از سر میگیرند (۵).

از این حقایق روی هم رفته، بدست میآید که مواردی داریم که همین انسان و حیوان از شرایط و حدود عادی ادامه حیات یا از نظر طبیعت یا در اثر تمرین تخلف نموده و بشکلی خارق العاده زندگی میکنند و از نظر علمی ممکن است سلولهای یک بدن بدون تغذیه برای سالها مخصوصاً در حال خواب باقی بماند.

حالا کم کم میتوانیم شگفت انگیزتر از اینها را هم باور کنیم، بداستان حیرت افزای

۱ - طنطاوی ج ۱۲ ص ۶۶

۲ - زنبورهای کافره زنبورهای کشیده و درشت است

۳ و ۴ - پاسخ ماء، بنقل از کتاب دانش

۵ - طنطاوی ج ۱۲ ص ۶۶

دخفتگان شهر افسوس، یا اصحاب کهف، توجه کنیم .

* * *

چند نفر خدا پرست در زمان «دقیانوس» بمنظور نگهداری عقیده مذهبی خود و فرار از بت پرستی، شهر و دیار و بستگان و کار خود را رها کردند و در دو فرسخی شهر افسوس بغاری پنهانده شدند ، خداوند خوابی گران بر آنها مسلط نمود ، که حدود سیصد و نه سال غرق آن خواب سنگین بودند و هیچ بیدار نشدند راستی چه خواب گوارائی ! ، آنها گاهی پهلو پهلو میشدند ، اما صدای غرش باد و غریو و - ش - ر - ع پرده گوش آنها را نمی لرزاند و خوابشان را به هم نمیزد آفتاب چون طلوع میکرد بدرون غار تا بیدوایی اشعه خورشید بدنشان نمیرسید و هنگام غروب دامن از غار میکشید ، وضع آنها هر بینند، را بر عپهر اس میانداخت !

سایه گذشت . نسل ها عقب نسل ها آمدند ؛ افکار و عادات عوض شد ، منکرین رستاخیز بین جمعیت زیاد شده بودند ، خدای جهان بمنظور توجه عموم بامکان برانگیخته شدن مردگان دخفتگان ۳۰۹ ساله را که خوابشان بی شباهت بمرگ نبود از خواب گران بیدار کرد تا مردم بفهمند وعده خدا حق است و شکئی در رستاخیز نیست و خدای جهان بر همه چیز توانا است (۱)

لحن قرآن کریم

از نظر اینکه داستان اصحاب کهف بسیار عجیب و حیرت افزاست ، قرآن کریم برای این که آنرا نسبت بقدرت خدای بزرگ کوچک جاودهد ، و رفع استبعاد از آن بنماید ، میفرماید:

ام حسب ان اصحاب الکهف والرقیم کانوا من آیاتنا عجباً: آیا خیال میکنی که اصحاب کهف از آیات عجیب ما هستند ؟

یعنی انجام اینگونه کارها برای ما دشوار نیست و ما آیات عجیب تر مانند آفرینش آسمان و زمین و غیره داریم .

یکی از دانشمندان معاصر میگوید : وثابت گشته که استهلاك قوای انسانی در حالت خواب بسیار کمتر از آن مقدار است که در حال بیداری از دست رفته و فرسوده میشود .

و با این کشف قضیه اصحاب کهف ، از استبعاد خارج و بقول عقلاء نزدیک گشته است ، (۲) .

(۱) - برای اطلاع بر تفصیل داستان اصحاب کهف و سابقه تاریخی آنها بکتابهای قصص

قرآن و فرهنگ قصص قرآن مراجعه فرمائید .

۲- نقل از «پاسخنامه»